

СЕРГІЮ ГЕОРГІЙОВИЧУ МОГИЛЬНОМУ – 75

15 грудня 2014 р. виповнилося 75 років доктору технічних наук, професору Могильному Сергію Георгійовичу.

Він народився в 1939 р. в місті Красний Лиман Донецької обл. У 1962-му з відзнакою закінчив Донецький політехнічний інститут за спеціальністю "Маркшейдерська справа".

Після закінчення в 1965 р. аспірантури в Ленінградському гірничому інституті всю свою

трудова діяльність С. Г. Могильний пов'язав з альма-матер – Донецьким політехнічним інститутом (Донецьким державним технічним університетом, Донецьким національним технічним університетом), в якому займав посади асистента, доцента, завідувача кафедри геодезії (геоінформатики і геодезії).

Перебуваючи на посаді завідуючого кафедрою з 1980 р., він спрямував основні зусилля на розширення переліку спеціальностей, за якими кафедра здійснювала підготовку студентів. Став засновником геодезичної школи в Донецькому регіоні та в усій Східній Україні. За його ініціативою і під його керівництвом у Донецькому національному технічному університеті в 1982 р. було розпочато підготовку інженерів з прикладної геодезії. У 1995 р. в університеті вперше в Україні й на теренах СНД відкрилася підготовка фахівців за спеціальністю "Геоінформаційні системи і технології", а з 1998-го – за спеціальністю "Землевпорядкування і кадастр". Це викликало потребу в створенні нової та модернізації старої лабораторної і навчально-методичної бази кафедри.

Завдяки зусиллям С. Г. Могильного кафедра однією з перших в університеті відкрила комп'ютерні класи, які постійно модернізувалися. Забезпечення навчального процесу на кафедрі сучасними геодезичними приладами було чи не найкращим серед кафедр ВНЗ України. Під керівництвом проф. Могильного було підготовлено перший підручник з геодезії українською мовою, який постійно модернізувався відповідно до вимог часу і тричі перевидавався. Загалом Сергій Георгійович є автором чотирьох вишівських підручників: 1. Папазов М.Г., Могильний С.Г. Теорія помилок и способ наименьших квадратов. – М.: Недра, 1965. – 302 с. (для студентів спеціальності "Маркшейдерська справа"); 2. Маркшейдерское дело / Д.Н. Оглоблин, Г.И. Герасименко ... С.Г. Могильный [и др.]. – М.: Недра, 1981. – 705 с. (витримав три видання); 3. Фотограмметрия / С.Г. Могильный, И.Л. Беликов, Л.И. Ахонина [и др.]. – К. – Д.: Вышш. шк., 1985. – 278 с. (для студентів спеціальності "Маркшейдерська справа"); 4. Геодезія / С.Г. Могильний,

Ю.М. Гавриленко, Л.І. Ахоніна, Ю.Ф. Креніда. – Д.: Технопарк ДонНТУ "УНІТЕХ", 2009. – 514 с. (для студентів напрямку підготовки "Геодезія, картографія, землеустрій" вищих навчальних закладів).

Під його керівництвом і при безпосередній участі на кафедрі було розроблено комп'ютерні варіанти конспектів лекцій та методичних розробок за всіма курсами.

С. Г. Могильний виконує значну роботу з підготовки й атестації наукових кадрів. Під його керівництвом захищено 11 кандидатських і 3 докторські дисертації. Він входив або досі входить до складу спеціалізованих рад із захисту дисертацій у Львівській політехніці, в Національному гірничому університеті (м. Дніпропетровськ), Київському національному університеті будівництва та архітектури і в Донецькому національному технічному університеті. З 2002 по 2014 рр. в останньому виші він був головою спеціалізованої ради із захисту докторських дисертацій. Упродовж тривалого часу був експертом ради Вищої атестаційної комісії (ВАК) України. Дотепер виконує великий обсяг роботи як член Державної акредитаційної комісії (ДАК) України.

Науково-дослідницька робота С. Г. Могильного широкопланова. В 1965 р. він захистив кандидатську дисертацію з проблеми врівноваження геодезичних мереж, у 1984-му – докторську роботу з наукових основ автоматизованих систем маркшейдерського забезпечення відкритих гірничих виробок, де поєднав досягнення фотограмметрії, дистанційного зондування, маркшейдерської справи, теорії математичного оброблення геодезичних вимірів.

Особливо значимі його праці в галузі аналітичної і цифрової фотограмметрії, цифрового моделювання відкритих гірничих робіт, автоматизованих систем ведення земельного кадастру, технології і техніки геодезичного контролю складного устаткування промислових підприємств, автоматизованої обробки маркшейдерсько-геодезичних мереж. Розроблені під його керівництвом і при безпосередній участі програмні продукти знайшли широке застосування як в Україні, так і за кордоном. За результатами досліджень С. Г. Могильний опублікував понад 150 наукових праць, з яких три монографії:

1. Маркшейдерское обеспечение природопользования недр. – М.: Недра, 1989. – 271 с.: ил. (в соавт. с В.И. Стрельцовым);

2. Методические указания по применению аналитической фототриангуляции на карьерах. – Белгород: ВИОГЕМ, 1986. – 48 с. (в соавт. с Ю.Ф. Кругликовым);

3. Автоматизированные системы маркшейдерского обеспечения карьеров. – М.: Недра, 1991. – 270 с. (в соавт. с К.С. Ворковастовым, В.Г. Столчевым, М.Г. Маждраковым, В.Я. Финковским; справ. пособие).

Багаторічна плідна педагогічна та наукова робота С. Г. Могильного відзначена:

- знаком "Відмінник освіти України" (посвідч. № 6128 від 15 березня 1996 р.);

- знаком "Шахтарська слава" III ступеня (посвідч. № 6388 за підписом міністра вугільної промисловості України від 17.08.1995 р.);

- відзнакою "Почесний землевпорядник України" (посвідч. серії АЗ № 710 від 8 грудня 2004 р.);

- відзнакою "Почесний геодезист України" (посвідч. № 146 від 23.10.2009 р.);

- знаком "Петро Могила" (посвідч. № 1239 від 19.11.2009 р.).

С. Г. Могильний постійно приділяв значну увагу формуванню творчого, працездатного та ініціативного колективу кафедри. В колективі працювало 4 професори (доктори технічних наук); 10 доцентів (кандидати наук). Більшість співробітників кафедри володіла іноземними мовами. Колектив мав наукові зв'язки зі Штутгартським технічним університетом (Німеччина) і Королівським уні-

верситетом Стокгольма (Швеція), Остравським технічним університетом (Чехія), де працівники і студенти кафедри проходили навчання і стажування.

У зв'язку з бойовими діями в Донецьку С. Г. Могильний у цьому році був вимушений покинути рідний університет і своє творіння – кафедру геоінформатики і геодезії, створенню якої він присвятив майже половину свого життя. Зараз він продовжує активно працювати на посаді професора Придніпровської державної академії будівництва та архітектури у Дніпропетровську.

Маємо велику надію, що мир і стабільність повернуться в Донбас, а кафедра геоінформатики і геодезії Донецького національного технічного університету відновить наукові дослідження та плідну роботу з підготовки кваліфікованих фахівців.

Колеги та вдячні учні, редколегія журналу бажають шановному Сергію Георгійовичу міцного здоров'я, творчої снаги й успіхів на науковій та педагогічній ниві.